Yazı işleri :
E. U. Rs.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSİ

Üç ayda bir çıkarılır
(Mart, Haziran, Eylûl, Aralık)
Ayları

Basım işleri :
E. U. Basımevi
ANKARA

Yıl : 5 | Haziran - 1956 | Sayı : 16

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa; değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

İstiklâl Harbinde Kocaeli Grupu Kumandanlığı Karargâhı

1. Grup K. Erkânıharb Miralayı Kâzım Bey,
(B. M. Meclisi Reislerinden Kâzım Özalp)
2. Grup Erkânıharb Reisi Erkânıharb Binbaşı Hayrullah Bey,
(Tümg. Hayrullah Fişek, M. M. Vekâleti Kara Müsteşarlığından emekli)

İÇİNDEKİLER :

1 — Vecizeler
2 — Tarihî vesikalar ve açıklamalar

178 sayılı Ordu Dergisine ektir

E. U. Basımevi
R A

Vecizeler

Dünyada herşey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakıyet için en hakikî mürşid; ilimdir. İlmin ve fennin haricinde mürşid aramak gaflettir, cehalettir, dalâlettir.

24/9/1924 M. KEMAL

Felâketler, elemler, mağlûbiyetler milletler üzerinde birtakım âmiller vücud bulmasına sebebiyet verir. Bu âmillerin başlıcası, öyle kara günlerinden sonra milletlerin intibah ve vekarını bulması, kendi benliğini duymasıdır.

21/Mart/1923 M. KEMAI

Tarihi yapan akıl, mantık, muhakeme değil; belki bunlardan ziyade hissiyattır.

19/Mart/1923 M. KEMAL

Düşmanlarımız bizi dinin tahtıtesirinde kalmış olmakla itham ve tevakkuf ve inhitatımızı buna atfediyorlar. Bu hatadır.

31/I/1923 M. KEMAL

TARİHÎ VESİKALAR

403 : 407 No. lı vesikanın açıklaması

Rumların senebaşlarına raslıyan 14/Ocak/1920'de İzmir'in iltihak merasiminin yapılacağına dair alınan haberlere karşılık Harbiye Nezareti, Heyet-i Temsiliye Riyaseti ve İzmir Müdafaai Hukuk Cemiyeti Umumî Kâtibi tarafından alınması düşünülen tedbirleri göstermektedir.

Vesika No.: 403

Şifre halli
Adet
1459

Sıvas
23/12/35

Harbiyeden Mustafa Kemal Paşa Haziretlerine:

Yunanlılar tarafından I Kânunusâni 35 tarihinde İzmir'in iltihak merasiminin yapılacağına dair bir rivayet deveran eylediği Alaşehir Kuvayi Milliye Kumandanlığının iş'arına atfen Demirci Efe tarafından bildiriliyor. Bu bapta talimat-ı kâfiye derdest-i iş'ardır Şimdiden mütalâai devletlerini rica ederim.

Harbiye Nazırı
Cemal

Refet Beye soralım

Siyasî Rifat

Hükûmetçe talimat nedir

سویلی
15/1/22

عسکری
۲۵۹

حضرت مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه:

یونانیلر طرفندن ۱۰ کانون ثانی سنه ۲۵ تاریخنده ازمیرك التمادرامند
یاپیلمجقه دائر بورسه ایله ایدیکی آلاشهر قوماندانلیغه
قوماندانلغنك استغاثه قطعاً دیرمی که فاطه طرفندن بیلدیریلیور
بونا بنده تعلیمات کافیه در. دست استغاثه در. شدیدنه مطالعه
دولتلرینی رجا ایدرم.

حسین ناظمی
جمالی

راقت بکه صدام

Vesika No.: 404

ŞİFRE

MÜSTACELDİR

Ankara 29/12/35

Nazilli'de Heyet-i Temsiliye Âzasından Refet Beyefendiye

Harbiye Nazırı Cemal Paşadan alınan bir şifrede Alaşehir Kuvayi Milliye Kumandanlığının iş'arına atfen Demirci Mehmet Efe tarafından Yunanlıların ~~tarafından~~ 1 Kânunusânide İzmir'in iltihakı merasimini ~~yapılacağını~~ yapacaklarına dair iş'aratta bulunulduğu anlaşıldı. "/ Bu baptaki malûmat-ı âlilerinin iş'arını rica ederiz.

Heyet-i Temsiliye namına
Mustafa Kemal

"/ Doğrudandoğruya muhabere keyfiyetinin muvafık olmıyacağının tebliği ile

29/Minh **M. Kemal**

Ruhi

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Vesika No.: 405

Şifre

Müstaceldir.

Ankara 29/12/35

Harbiye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerine

C 23/12/35 Tarih 1459,

Yunanlıların İzmir'in iltihakı teşebbüsatına karşı ~~Kuvayi Milliyece~~ siyaseten ve fi'len mukabele olunacaktır Efendim.

Heyet-i Temsiliye namına
Mustafa Kemal

M. Kemal
Kapadım
Bedri
29/Minh

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Vesika No.: 406

Devlet-i Osmaniye
Posta ve Telgraf ve Telefon Nezareti

Mahreci	No. si	Kelimesi	Tarih	Ahndığı tarih	8	İmza
Derialiyye	10051	125	31.Kânunuevvel.335	3.Kânunusanî.336 Saat	9	Mehmet Rasim
			Sonra A			Necip

Ankara Anadolu Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesine

Yakında ve bir ihtimale nazaran Rumların senebaşlarına tesadüf eden 14 Kânunusanîde Atina Hüûmeti mes'uliyeti kendisine teveccüh etmemek üzere İzmir'in Yunanistan'a ilhakını tâcil maksadiyle yerli Rumlar tarafından müstakıl bir hükûmet-i milliye vücuda getirilmesine gayret ve bilûmum Türkleri hicrete icbarı için yerli ve Yunan kıtaatından hükûmet iltihak edecek kuvvetlere katliâmlar ihzar etmekte olduğu istihbar edilmektedir Bu gayeyi te'min için İzmir'le Atina arasında faaliyetle çalışılmakta olduğu anlaşılmıştır Böyle bir hareketin bizzarur tevlidedeceği aksül'amelden mütevellid mes'uliyeti Türk unsuruna atfetmenin doğru olamıyacağına dair şimdiden nazardikkati celbetmek üzere yarın Düvel-i İtilâfiye Komiserlerine birer muhtıra takdimi takarrür etmiştir.

İzmri Müdafaai Hukuk Cemiyeti
Kâtib-i Umumîsi
Câmi

Müzakere

تلغرافنامه

Vesika No.: 407

Şifre halli

Harbiye
31/1/36

Heyet-i Temsiliye Reisi Mustafa Kemel Paşa Hazretlerine

Dünki telgrafnamemizde mebhûs muhtırayı İtilâf Mümessillerine yarın vereceğiz. Yunaniler İngilizlerin teşvikıyle (a e a n t s l h y e n k) esasat-ı sulhiyenin bize tevdiinden evvel İzmir'de müstakil bir hükûmet-i milliye ilâniyle bir emrivakı ihdası hazırlığı yapıyorlar. Bir ihtimale nazaran İzmir'i Yunannistan'a ilhak eyliyecekleri mütevatirdir Bu iki hareketten birisini icra edecekleri muhakkaktır Bu hareketlerinin tevlidedeceği buhrandan bilistifade tertipli katliâmlar yapılacağı ve işgal sâhasındaki Müslümanların busuretle hicrete icbar edilecekleri mevsûkan müstahberdir İzmir'den aldığımız raporlar pek elîm sahnelerin arefesini teyidediyor. Heyet-i Celilelerinin bilûmum şuabat ve merakizde şiddetli bir lisan ile Düvel-i İtilâfiye işbu emrivakı istihzaratını protesto etmesinin derecei ehemmiyeti varestei arzdır. Protestonamede bilhassa işgalden evvel Vilâyetimizde asayişin mükemmel ve harb [e s n a s n de] esnasında asker firarileri ve hükûmet aleyhdarları şekavetinin derhal zâil olup Müslümanlar sükûn içinde sulha muntazır iken bilâsebep asayişin temini ~~ve bu~~ bahanesiyle İtilâf Devletlerinin namına yapılan işgalin kendi tahkik heyetlerinin itirafı veçhile yağma harik ve katliâmdan ibaret feci' bir netice verdiği bu halin el'an devam etmekte olduğu beyan ve Yunan istilâsına açtığımız mücadelede devam edileceği ve bu azîm mücadelede devamın yarın Türk milletini muhtelif vesaite müracaate mecbur edeceği bunun selâmet-i cihan için de tehlikeli olacağı Türk milletinin bundan mes'uliyet kabul etmiyeceği ve işgalin derhal ref'inin selâmet-i âtiye için elzem olduğu ve Anadolu ~~ve Anado~~ için elzem olduğu ve Anadolu'da ikinci bir Makedonya ihdasına müsaade edilemiyeceği hususatının ilâvesi münasip olacağını arzile te'yid-i hürmet eyleriz.

İzmir Müdafaai Hukuk-u Osmaniye
Cemiyeti Kâtibi Umumîsi
Câmi

10 ncu Fırka K.
Kemalettin Sami

Vesika No: 407

ضبط

جمرک

26/1/2

هیئت تمثیلیه ریاست مصطفی کمال پاشا حضرتلرینه

ودنکی تلغراف نامه‌سی مجموعه مخابره‌سی ائتلاف تمثیلاتنه مارینه ورود ایدن

بونلرک انقره‌ده تشویقیدر (اصاغات صلحیه‌ده) ۱۵۱ ۱۸ ات ص ن ق ی ه ده‌ن

نزده تورتنجی‌ده اول ازمیرده مستقل بر حکومت مدافعه‌سنه

برامر واقعی اصاغی حاضر لقیله باشورلر احتمال نظراً

ازمیری یونانستانه الحاقه ایده‌جکدر شوقدر که

یونانی حرکتنده بر بیسی اجرا ایده‌جکدن محققدر. بو حرکتدن

تولید ایده‌جک بحرانده بالاستفاده ترتیبلی قتل عام‌لر ایله

حضرات اشغال نسامه‌سنده‌کی مسلمانلری بو صورتله

قصرنه اجبار ایدیلیر حضرات موثوقاً استخبارده ازمیرده

الدیغمز رابورلره بالجمله جیه‌لرک محروسی تأیید

ایدیور. هیئت جلیه‌ریکز بالعموم مشغلات دمیرلرک

شدتلی رسانه‌ایدر. دولت ائتلافیه اسیر اولانلر

اسکنه‌زاتی یونانستانه لیمنتس دیه‌جکمز

وارسته‌ایله‌ده‌ر. یونانستانه نه‌یه‌لرک

اشغالده‌لری ولاستخدام آسیاسنه مکن

وصاب [ات ل ا د ن ا د ه] عسکر مرابطه

وصیت علیه‌ارزی سقاوتنه دخل

ضبط

زائر اولمق مسلمانلر سلطان حضرتلری
منظر ایلدکلری بلا سبب آسایش تامینی
بر نسبت اشتراق دولتلرینک نامنه یاپلان
اشغال کذری تخفیف صنیتلرینک اعزاق واقعه
یعنی حربیه وضروریه عنایه تجمیع برلیسی ویردیکم
وبرصورت الآن دوام اتمکده اولدیغی بیانه و بوقابه
استیذانه آجیلمغین محاربه ده دوام ایدیلدیکی
وبر عظیم محاربه ده دوامنه باعث ترک ملتنی
مختلف وسائط مراجعت مجبور ایدوکی بوندن
سلامت جانه بجور ده نهایتلری اولجه ترک ملتنه
لوزوم مسئولیت قبول ایتمه حتی و اشغال درجه
رقتنه سعادت آیتنه ایجاب ایدن الزام اولدیغی و آنلرک
تطو ایجاب ایدن الزام اولدیغی ~~[illegible]~~ التفات بر مأکدیتا
احداثه ساعی ایدیلدیغی حضور صاحبانه علاوه
مناسب اولمغین عرض ایله تأیید حرمت ایلرز
ایزمیر صدافت مقبولر عرایه صیبت تابعه محمدیه

حامی

فلاه
تاج الدین

408 ve 409 No. lı vesikanın açıklaması

Maraş mutasarrıflığına atanan sabık Batum Mutasarrıfı Cemal Beye Heyet-i Temsiliye tarafından talimat verilmesi hakkında Çanakkale Müstahkem Mevkı Kumandanı; Mustafa Kemal Paşaya gönderdiği şifre ve Mustafa Kemal Paşanın Eskişehir Mutasarrıflığına bu hususta verdiği şifreli emirlerine aittir.

Vesika No.: 408

Beşiktaş
2/1/36

XX nci Kor. K.

Nuh Beye

Sabık Batum Mutasarrıfı Cemil Bey bukere Maraş Mutasarrıflığına tâyinedilmiştir Kendisi şayan-ı itimad ve iyi bir zattir Pazartesi günü sabahleyin 5/1/36'da buradan hareketle doğru trenle Adana'ya gidecek ve buradan hareket ettiği günün akşamı Eskişehir istasyonunda bulunacaktır. Orada yapacağı işler hakkında Heyet-i Temsiliyeden talimat istediği cihetle emridevletlerinin Eskişehir'de mîrimumaileyhe verilmesi menut-u re'y-ı âlileridir.

Çanakkale Mevkıi Müstahkem Kumandanı
Miralay
Şevket

Açtım 4/Minh
Bedri

[illegible] Beye takşam ü...

Fatin Beye Cemil Beyefendiye.
Talimat: Vaziyet, Karar, İrtibat

III ncü Kolordu ve Elbistan'a

Câmi Beye re'sen dâvet telgrafı

Celâl Beye

Bilvasıta yazılan
Mukarrerat-ı âtiye efkâr-ı sa'belerinden

Teşriflerine

Vesika No: 408

نمره ۸۱۱
۲۶/۷/۷

قطعه

زوجه مکرمه
ناجوم مشرفی جمیل بک مرحوم مخلف تقیه
ایلیشدر. کندیسی شایان اعتماد دایی برادرلری
ارسلان کوی عائله ۲۶/۷/۵ ده بر واپور ایله حرکت
ایتمشدر. تراخونه کندیلری دیوادن حرکت
ایتدیکی کونلرده قاچاق سکیلهسنا بونلر
بوزغه ارزاق دیاره صوا شدر حضرت
نخبه تلغات بستکی خزه اخراج قرینه
اسکیشهر دمیر یولیانه دیرلیسی منوط
رای عالیدر.

[illegible]

[illegible]

جامی بکه اُستا دعوت تلفاظ

جلال نوری بکه

بالواسطه بایلاه

مصرده تأسیس ادکار حمایه لرینه

تشریف ایدن

مصر خانه

Vesika No.: 409

ŞİFRE

Gayet müstaceldir.

Ankara 5/1/36

Eskişehir Mutasarrıfı Fatin Beyefendiye

~~Berveçhiati Maraş Mutasarrıfı Cemil~~ Dersaadet'ten bugün hareketle . Eskişehir'den geçecek olan Maraş Mutasarrıfı Cemil Beyefendiye berveçhiâti şifrenin mahrem ve zâte mahsus olarak iblâğına delâletleri ve mîrimumaileyhe kendilerinde yoksa beyanname ve nizamname ile lâhikasından mikdar-ı kâfisinin i'tası müsterhamdır.

1 — Urfa, Maraş, Anteb işgal-i ahîrinin maliiyet-i muvakkatesi Fransız hükûmetince resmen beyan edilmiştir. Fransız recül-ü siyasîleriyle vakı temaslarını ve bilhassa Suriye ve Ermenistan ~~Baş~~ Komiseri Jorj Piko ile icra edilen mülâkatlarımızla Ermeni askerlerinin bu mıntakadan geri alınacağı, Hükûmet-i Osmaniye memurîninin salâhiyet-i kanuniyelerine aslaa tecavüz olunmıyacağı, ahalii Müslimeye hiçbir suretle i'tisafatta bulunulmıyacağı, kavanin-i Osmaniyenin hâkim ve mer'i bulunacağı Müdafaai Hukuk Cemiyyeti teşkilâtının serbestçe taazzuv ve teşmiline devamımıza karşı Fransızlarca mümanaat ~~edilmiyeceği~~ gösterilmeyeceği, ~~Ermeniler ve Fransız~~ va'dolunmuş ve buna mukabil müsellehan tecavüzatta bulunulmaması Heyet-i Temsiliyeden rica edilmişti. Heyetimiz de kendileri ve Ermeniler tarafından sebebiyet verilmedikçe hiçbir tarafta müsellehan taarruz vakı olmamasına çalışılacağı söylenmiş ve mahallî Müdafaai Hukuk Hey'et-i Merkeziyelerine tamimen tebligatta bulunmuştu.

Dersaadet'ten aldığımız malûmatta Fransızların zaman kazanmak politikasını takip eylediklerine ~~iş'aratta anlaşılmadığına vakı olduğuna nazaran taahhüdat-ı vakıanın derecei samimiyetine itimat edilmemek lâzımgelmektedir.~~ anlaşılmıştır. ~~Sulh konferansında~~

2 — Müdafaai Hukuk Cemiyeti Nizamnamesine tevfikan Teşkilât-ı Millînin teşrii taazzuv ve teşmili ve bu nizamname lâhikasına göre de müsellâh millî müfrezeler ihzarı hususunda âzami gayretin sarfı ve ahalinin her vasıtaya müracaatla mütemadiyen irşad ve tenviri, ~~hükûmet ve jandarmanın hukuk ...~~ hamiyyet-i müsellemei vataniyyelerinden muntazırdır.

Elbistan'da kuvvetli bir heyet-i merkeziye ve teşkilât-ı müselleha vardır. Burası ile gayet sıkı ve emin bir irtibat tesisi son derece mühimdir. Maraş, Sıvas'daki Üçüncü Kolordu-yu Hümayun mıntakasına ait bulunduğudan şifreli muhaberatla mezkûr kolordu kumandanlığiyle detemas edilmesi Ankara'daki Heyet-i Temsiliyemizle mahrem muhaberatın mezkûr kolordu vasıtasiyle icrası ~~muvafık olur~~ lâzımdır. Cenabıhakkın hidemat-ı milliye ve vataniyenizde muininiz olmasını tazarru' eder temennii muvaffakıyat eyleriz Efendim. Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi namına *Mustafa Kemal*

M. Kemal

Şifre edilmiştir 5/Minh Ahmet Ziya

Teşrifleri Elbistan'a ve Üçüncü Kolordu Kumandanlığına bildirilmiştir.

Vesika No: 409

[redacted]

[redacted]

انقره ٥/١/٢٦

اسکیشهر متصرفی قطعه بلغه‌سی

[redacted] رسمارندن بوکون حرکتله
اسکیشهردن کچه‌جک اولان رفیقمز متصرفی
(بر طاقم محترم ذوات عضو اولدقلری)
حیله‌سی ایله ایدی ایلاغه رلابلری [redacted]
بو قوه‌یه بالنز قوه‌منه ایله ملاقه‌سنه اقدام ایتمشلر.
١ـ اورده، رفیقمز، عنیانه، استقبال اجرا ایله ماهیت موقتی
فرازی حکومتنه‌ده بیان ایلمشلر. فرازی
سیاسیه‌یه داتر نمایش [redacted] دیالاغه سوریه و
ایستانبول [redacted] حقنده ترده بیقوا ایله
اجرا ایدیلان ملاقات [redacted] ایدن عسکرلرک
بو منطقه‌دن کری الندیغی، حکومت خزینه
مالورلری [redacted] صلاحیت قانونیه‌لری
اصلا تجاوز اولنمدیغی، اهالی مطلقه
هیچ بر صورتله اعتسافاته بولنمدیغی،
قوانین خزینه‌یه حاکم و مرعی بولندیغی
[redacted] مداخله حقوق حمیت تکلیفاتنه

(رامز ، قارئ)

[illegible] تنقد و تشمله ذات زرجه مانعت
[illegible] ، [illegible] و [illegible]
و [illegible] مقابل [illegible] بخاوندان پولیس [illegible]
[illegible] [illegible] .
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

مناديا ارشاد و تنويري

[redacted]

جهت سلامت وطن ارتقا منتظر.

استيفاء قوتلي ياهيت وكزيه وتكلمات
صلح داردر. بو سرالله غايت
حيني دامية برارتباط تأمين
عدل ورحم الله. وعش اسواكي
[illegible] اذ حتى قرارداد ي حاليوك منتظر
اسرعايتك بولنديغي سنك كي مجاراتك مذكور
قرارداد حق الاعلام نه سايه
[redacted] انتقاد كي هيچ تحمل
محرم مجاراتك مذكور قرارداد
دائرسنده اجراسي [redacted].
خاتمه قطعا جنابك ميدوطنكزده
سفينه اولمش تقدم ايدر. نحن موافقت
ايدرز. انقره اناطولي دوم ايدر مايدر
صدور حقيقي حضرت سلامتلو نائب مسالمت

410 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi Mustafa Kemal Paşa tarafından Kolordulara ve bazı tümen kumandanlarına 14/Ocak/1920'de İzmir'in Yunanistan'a iltihakı teşebbüsü halinde yapılması gereken tedbir ve işler hakkında verdiği direktiflerini göstertermektedir.

Vesika No.: 410

ŞİFRE

GAYET MÜSTACELDİR

Ankara 5/1/36

XX nci. Kolorduya bir suret

XX nci Kor. a yazıldı
Memduh
7/Minh

Kapadım
H. 7/Minh

1. Nazilli'de Heyet-i Temsiliye Âzasından Refet Beyefendiye
2. Balıkesir'de 61 nci Fırka Kumandanı Miralay Kâzım Beyefendiye
3. Bursa'da 56 nci Fırka " Bekir Sâmi Beyefendiye
4. Konya'da XII nci Kor. " Fahrettin Beyefendiye
5. Burdur Kalem Reisi Miralay İsmail Beyefendiye
6. ~~Elbistan'da~~ Sıvas'da III ncü Kor. Kumandanı Salâhattin Beyefendiye
7. Elbistan'da Sulh Hâkimi Ali Rıza Beye
8. Erzurum'da XV nci Kor. Kumandanı Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine
9. Diyarbekir'de XIII ncü Kor. Kumandanı Cevdet Beyefendiye
10. Mardin'de 5 nci Fırka Kumandanı Ken'an Beyefendiye

1 — İstihbarata nazaran Rumların senebaşına tesadüf eden ondört Kânunusanîde Yunanistan hükûmeti mes'uliyeti kendine teveccüh etmemek üzere İzmir'in Yunanistan'a ilhakını tâcil maksadiyle yerli Rumlar tarafmdan müstakil bir hükûmet-i milliye vücuda getirilmesine gayret ve bilûmum Türkleri hicrete icbar için yerli ~~Yunan~~ Rumlardan ve Yunan kıtaatından bu hükûmete iltihak edecek kuvvetlere katliâm icra etmeleri için tertibata tevessül eylediği anlaşıldığından İzmir Müdafaai Hukuk Cemiyeti Düvel-i İtilâfiye Komiserlerine bir nota vermeğe karar vermiştir.

2 — Böyle bir hal vukuunda hertarafta muazzam mitingler yapılarak ~~harekât~~ şedit protestolarda bulunılacak ve Aydın ~~Kuvayi~~ cephesi Kuvayi Milliyesi taarruzî harekâta geçecektir.

Yalnız Refet ve Kâzım Beylere ilâve. (Tabiî bu taarruzî harekât kat'î bir taarruz olamıyacaktır. Yalnız fiilen protesto mahiyetini haiz olmak üzere müntic-i muvaffakıyet-i aksam aleyhine tevcih kılınacaktır.)

M. KEMAL

[illegible]

[illegible] ۵ / ۱ / ۴۶

۱ نازلی ده هیئت تحقیقه اعضا سندن اوفت بک افندی

۲ بالکسیر ده ۶۱ قره ساق مریلی کاظم بک افندی

۳ بروسه ده ۵۶ [illegible] بکیلی [illegible] بک افندی

۴ قونیه ده ۱۲ [illegible] مخابره بک افندی

۵ بورسه ده قلم رئیسی مریلی اسماعیل بک افندی

۶ [illegible] سمسون ده ۱۰ قره ساق صالح الدین بک افندی

۷ البستان صلح حاکمی علی رضا بک

۸ ارضروم ده ۱۵ قره ساق کاظم نه تبدیل حدثندن صورت بک افندی

۹ دیاربکر ده ۱۲ [illegible] لکفاره بک افندی

۱۰ مارده [illegible]

۱- انتخابات نظامی ومدلی سنه بانته لغاده ادن درت کون تأخیر ده یونان نشان حکومتی مشاورتی کندیه توجه ایتمه اوزره ایزمیر یونان نشان الای قرنجی سفیر بلا یرلی رومدر افندی مستقدم حکومت بیه وعوده کرلمش بجرت وبالعموم تذکره جهت اجرا کوتی یرلی [illegible] یونان قطعاتنه بو حکومت الی دایم قوتنده قتل عام اجرا ایدی ایمون تشبثات تقبل ابلاد رتبه اطلاسکدیقه ایزمیر مداخله حقنده حیف اولمه ائتلافه تفسیر کرنه بر نوط [illegible] ویرمکه دار دیرمشدر.

۲- بو بابده حکومتک دقتنی جلب ایدرم مظلم متهم یابلارقه [illegible] شایعه یه دشمن ده بعضی جهه کوابیه [illegible] قرای جاری شوحالی جلب ایتمکدر.

[illegible]

411 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi Mustafa Kemal Paşanın İstanbul'da bulunan İzmir Müdafaai Hukuk Cemiyeti Umumî Kâtipliğinin 3/1/920 tarihli açık teline verdiği karşılıktır.

Vesika No.: 411

ŞİFRE

Ankara 7/1/36

Dersaadet 10 ncu Fırka Kafkas
Kemal Beyefendiye

C 3/1/36

Câmi Beyefendiye. Pek münasiptir. Heyet-i Merkeziyeye tebligat-ı lâzime ifa kılındı. Emrivakı ihdası haline karşı da tedabir-i kat'iyeye tevessül edilmiştir. Arzıhürmet eyleriz. Heyet-i Temsiliye namına *Mustafa Kemal.*

XX nci Kolordu Kumandan Vekili

Kapadım 8/Minh

Rıza **M. KEMAL**

Vesika No: 411

نمره ۲۶۷۷

ریاست جمهوریه

کمال اتاتورک

۲۶ / ۷ / ۲ ج.

جناب بوانقه. بلیه مناسبت. صیاد تزییه
سلنیات سلامه ایرقلنه. اوداقم
اماقه حلقه قاستنده تیاره قطعه تلک
ایلمشدر. کمه وسته ایدیلمشدر. حسب
عنوانه

تشریف بیورمکلر

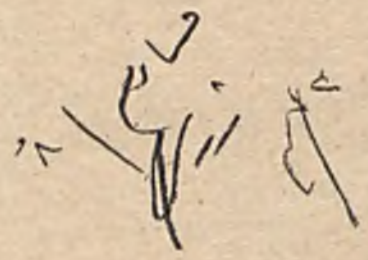

412 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi Mustafa Kemal Paşa tarafından Nazillli'de Heyet-i Temsiliye Âzasından Refet Beyi Yunanlıların yılbaşında İzmir'i ilhaka kalkışmaları halinde Şimal Cephesi Kumandanının yapacağı teşebbülerden haberdar ettiğini gösteren vesikadır.

Vesika No.: 412

ŞİFRE **Ankara 7/1/36**

Nazilli'de Heyet-i Temsiliye Âzasından Refet Beyefendiye

Şimal Cephesi Kumandanı Kâzım Bey Yunanlılar yılbaşında İzmir'i ilhak ederlerse mıntakası dahilindeki cephelerde müttehiden bir taarruz icrası ve sahai işgal dahilindeki şimendifer köprülerinin tahribiyle muvasalanın kat'ı için ittihaz-ı tedabir eylediğini bildirmektedir.

Heyet-i Temsiliye namına
Mustafa Kemal

M. KEMAL

H 7/Minh

Vesika No: 412

[illegible] ۲۶/۷۷

[illegible] حضرت محمد اکرم خان

[illegible]

[illegible] یونانلیلر بیلی بانک ازیدن

[illegible] سفارت راخنه کی جه [illegible] تحدآ

پرنده اجاشی و [illegible] اشغال راخنه کی تحفظ

تعویدینه تحسیل [illegible] قطعه ایجون

[illegible] ایله دیگر [illegible]

حضرت محمد نائب

[illegible]

413 No. lı vesikanın açıklaması

Mardin'de 5 nci Tümen Kumandanı Kenan Beyin Fransızların Adana'da mebus seçimlerini geciktirmekte bulunduklarına dair Heyet-i Temsiliyeye gönderdiği şifresine aittir.

Vesika No.: 413

Mardin
5/1/36

XX nci Kor. K.

Heyet-i Temsiliyeye:

Ahvali tetkik etmek üzere Adana'ya gönderdiğim ve bu trenle avdet eden Yüzbaşı Vehbi Efendiye Adana Valisi Celâl Bey Fransızların Adana mebus intihabatını birçok bahanelerle te'hir ve ta'vik etmekte bulunduğunu ve Fransız Kuvayi İşgaliye Kumandanlığına bu babta vakı olan müracaat-i mükerrere leyteleâl ile Dahiliye Nezaretine yazmasına Fransız sansürü mâni olduğundan serian ve Kolordu vasıtasiyle keyfiyetin Dahiliye Nezaretine bildirilerek Derseadet'deki Fransız Mümessil-i Siyasîşine hükûmetçe müracaatte bulunmak suretiyle Adana mebus intihabatının icrasına Fransız Kuvvei İşgaliyesi mümanaat-i vakıasının ref' ve izalesi esbabının istikmalini rica etmiştir. Keyfiyet Kolorduya yazılmışsa da Heyet-i Temsiliyece de teşebbüsat-ı lâzime icrası mâruzdur.

5 nci Fırka K.
Kenan

Vesika No: 413

مارديه

٢٦ / ١ / ٥

رقم : ٥

حضرت تمثيليه :

احوال مدهشه ايچنده اورده آطه يه كوندرديكم وبرقره نه عودت ايدهلم زمان
وعدى اقتضاسى : آطه واليسى جناب حقدر آنسزلرك آطه سيوت انتخاباتى برجوقه بهانه لر
ايله وتعويق ايتمكده بولندقلرى وقوانين قواى اشغاليه نومانده تلقى بوياميده واقع اولان
مراجعات مكرره نتيجه سز قالمسى اميد داخيه نظارتنه بازدرمسنه قرار سالنورى مانع اولمقده
بلغاز وقول اردو واسطه سيله كيفيت داخليه نظارتنه بلديريلمك دسيسه سنك قوانين
محض سياسيه حكومتيه مراجعت بولنمه صورتيله آطه سيوت انتخاباتنه اجراسنه قرار
قوه اشغاليه نك محالفت وقهرسنه رغم وازاله سنه سبابنه اشكالى رجا ايتمكدر
كيفيت قول اردويه بلديريلمسى ده حضرت تمثيليه جه ده تشبثات لازمه اجرا
مدوحه .

وشه : ه

تمام

414 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi 413 sayılı vesikadaki bilgiye dayanarak bu hususda Harbiye Nezaretine yaptığı teklifi göstermektedir.

Vesika No.: 414

ŞİFRE

Gayet müstacel

Ankara 7/1/36

Harbiye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerine

Ahvali tetkik etmek üzere Adana'ya gönderilen Yüzbaşı Vehbi Efendiye Adana Valisi Celâl Bey Fransızların mebus itihabatını birçok bahanelerle ta'vik eyledikleri, Vilâyetin Kuvayi İşgaliye Kumandanlığı nezdindeki mükerrer teşebbüsatı mn semeredar olamadığı, Dahiliye Nezaretine iş'ar-ı keyfiyet edilmesine Fransız sansörünün mümanaat eylediğini iş'arla hükûmetin Derseadet Fransız Mümessil-i Siyasîsine ~~Hükûmetin~~ kat'î bir surette müracaat ederek intihabatın icrasına Fransız Kuvayi İşgaliyesince mümanaat-i vakıanın ref'ini talep eylemesi ~~hakkındaki istirhamatının~~ lüzumuna dair beyanatının sür'at-i iblâğına tavassutunu rica eylemiştir. Meselenin derecei ehemmiyetine nazaren hükûmetçe ittihaz-ı tedabir buyrulmasına tavassut-u devletlerini istirham eder ve ancak hiçbir çare ve ümmid kalmadığı takdirde Fransızların harekât-ı vakıasını umum Amerika ve Avrupa nazarında protesto ~~edilmek~~ etmek şartiyle Niğde'deki Kilikya Heyet-i Merkeziyesinin muvafakatiyle ~~memalik~~ hariçde bulunan Adanalılardan mebus intihabatına tevessül olunması muvafık olacağını arzeyleriz. Adana Valisinin muhaberat-ı resmiyesinin sansüre tâbi' olmaması hususunda da ayrıca teşebbüsat-ı siyasiyede bulunulmak lüzumu kanaatinde olduğumuz mâruzdur.

Heyet-i Temsiliye Namına
Mustafa Kemal

M. KEMAL

Kapadım 7/Minh
Bedri

Vesika No: 414

نمره ۲۶ ۱/۷ الف

نمره سنجق

حرم ناظر جلالت حضرتلرینه

احوال تدفیه اقرادنده اطنه کومندانلیغی بوزباشی
وهبی افندی اطنه والیسی جلالتلو ذاتزلرك
نمینیوت اتباعنی بر صورتله رهاینزك تعویق
ایلیه رکلری، ولایتك قوای امنیه قومسیانلغنی نزاعنك
مکمل تسویه سنه تحمل ایدمدیغی، و اختلافاتك
اسقاط تکلیف ایدیلمسی ذاتزساموزنك مرامنی
ایله رکن استقلال حکومتك درسعادت. ذاتزمشی
سیاسیه قطعی بر صورتده
واحیتاج ویرلمسی اتباعك اجلاسنه
ذاتزك قوانا استقلالی کی مرامنی وافدك
رضای طلب ایله سی حقك
تمادی دائر بیاناتك رعایت ایلدیغی
توسطی رجا ایله مستدعی مسئله نك.

(٢)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

415, 415 a, 415 b ve 415 c No. lı vesikaların açıklaması

Heyet-i Temsiliye Reisi 413 sayılı vesikayı teşkil eden 5 nci Tümen Kumandanlığının verdiği bilgiye teşekkür ettiğini, Atep'deki Fransız generalinin yayınladığı beyannamenin bir suretinin teminini istiyen şifresini ve bahis konusu beyannamenin elegeçen Fransızca ve Türkçe suretlerini göstermektedir.

Vesika No.: 415

ŞİFRE

Ankara 7/1/36

Mardinde 5 nci Fırka Kmandanı Kenan Beyefendiye

C. 2/1/36 Yaverlik 13

İ'tâ buyrulan ma'lûmata arzıteşekkür ederiz. Antep'deki Ceneral Querette'in ma'hut tebliğnamesi suretini elegeçirmek haiz-i ehemmiyettir. İmkân olursa sür'at-i iş'arını rica ederiz. Heyet-i Temsiliye namına *Mustafa Kemal*

XX nci Kor. Kumandan Vekili

M. KEMAL

H 7/Minh

[illegible] ٢٧/٧٧

[illegible] حضرت [illegible]

٩. ٢/١/٢٧ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

- BEYANNAME -

Antep, Maraş, Urfa Sancakları Ahalisine

~~Fransa~~ Suriye ve Kilikya'da Fransa Cumhuriyetinin Fevkalâde Komiseri ve Fransız Şark Ordusu Başkumandanı olan Ferik'in emriyle Antep, Maraş ve Urfa Sancaklarındaki Fransız kuvvetlerinin kumandanını deruhde eyliyorum.

Zat-i Şahane ile bil'itilâf ~~halihazırda~~ bugün Fransa hükûmeti ~~nüfus~~ icraat ve ~~himayekârisini~~ vesayetkâranesini Suriye, Kilikya ve arazii şarkıye üzerine teşmil ediyor. Bütün ahali, bilâtefrik cins ve mezhep kuvvet ve kudreti galibiyetiyle ~~tetavvüa~~ teeyyüd eden silâhlarımızın himayesi altındadır.

Mezahibe, emlâk-i hususiyeye ve Memalik-i Osmaniyede kavanine ~~riayet~~ hürmet edecek ve ettireceğiz.

Uzun harb senelerinden sonra sulh ve sa'yüamel devresi hülûl etmiştir. Namuslu olanlar Fransa tarafını iltizam etsinler.

iltihak

Antep 13 Kânunuevvel 1919

Ceneral
Keret

Hükûmet,

Gazeteye.
Üç Sancak ahalisinin bu beyannameyi protesto etmeleri..
Mutasarrıfların keza

M. KEMAL

Vesika No: 415/a

- بیانامه -

عنتاب، مرعش، اورفه سنجاقلری اهالیسنه

فرانسه سوریه کیلیکیا ده فرانسز جمهوریتنک خود اراده قصدی و فرانسز شرقه ارسال ایتدیکی اولان قوماندانی امریله عنتاب، مرعش و اورفه سنجاقلرنه فرانسز قوتلرینک قوماندانی زعمله ایلری چیقدقلری بولنور. اوائل زات شاهانه ایله تالانلاق و ایسه حرمی نفوس و حمایه کاریتی سوریه، کیلیکیا و اناطولی شرقی اوزرینه تعمل ایدیور. توبه اهالی، ملا نظر نه جنس و مذهب قوت و قدرتی غالبدر تأیید ایدیه سلاحلرین حمایتی آلمزدر.

مذاهب، املاک خصوصیه و ممالک عثمانیه ده قوانینه حرمت ایده جک و تدبیر وجه اوزره حسن نیت ایله رجوعله صلح و سعی و عمل دوره سی حلول ایتمشدر. ناموس ملی اولان فرانسه

معاینه زمانلری: جمعه و پازاردن ماعدا هرگون زوالی ساعت ایکیدن سکره.

طرفنی اکرام ایتسونلر!

عینتاب - ۱۲ کانون اول ۱۹۳۹

جنرال

کره دت

حکومت

Proclamation

Aux habitants des Sandjaks d'Aintab, Marach et Ourfa

Par ordre de Général de Division Commandant en Chef l'Armée du Levant Haut Commissaire de la République Française en Syrie et Cilicie, je prends le commandement des troupes Françaises dans les Sandjaks de Aintab, Marach, Ourfa.

D'accord avec le Sultan, la République Française étend aujourd'hui son autorité tutélaire sur la Syrie, la Cilicie et les Territoires de l'Est. Tous les habitants sans distinction de race, ni de religion sont sous la protection de nos armes

dont la puissance a été consacrée par la victoire

Nous respecterons et nous ferons respecter les religions, les propriétés particulières et les lois dans l'Empire Ottoman.

Après de longues années de guerre le règne de la paix et du travail est venue. Que les honnêtes gens se rangent du côté de la France

Antab le 13 Decembre 1919

General Querette

Vesika No: 415/c

غنتره .

او ح نجاه اهالیسی بوسیاسانه‌یی
یه دستور اتیه‌رب .
سفر قدن کند .

416 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Riyaseti tarafından kolordu ve bâzı tümenlere İzmir'in Yunanistan'a iltihakı olaylarına verdiği tamamlayıcı direktiflerini gösterir.

Vesika No.: 416.

ŞİFRE

Gayet müstaceldir.

Ankara 7/1/36

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

5/1/36 tarihli tamime zeyldir.

İzmir'in Yunanistan'a ilhakını tâcil maksadiyle ihzaratta bulunulmakta olduğu tecyyüdetmektedir. Emrivakı hususunda ~~yapılacak~~ hertarafta muazzam mitingler ve protestolarlarla Aydın cephesindeki ~~taarruzî harekât~~ Kuvayi Milliyenin taarruzî harekâta geçmesi lüzumu arzedilmişti. Bundan evvel şimdiden bilûmum Hey'et-i Merkeziyeler tarafından şiddetli bir lisan ile Düvel-i İtilâfiye ve Amerika Mümessillerine işbu istihzaratı protesto etmek siyaseten mucib-i faide görülmektedir. Protestonamede bilhassa işgalden evvel vilâyetimizde asayişin mükemmel ve Müslümanlar sükûn içinde sulha muntazır iken bilâsebep asayişin te'mini bahanesiyle İtilâf Devletleri namına yapılan Yunan işgalinin Mü'telifîn Tahkık Heyetlerinin itirafı veçhile yağma, harîk, hetkırz, katliâmdan mürekkep netayiç-i vahşiye ve fecayiata ~~ile~~ sebebiyet verdiği ve bu halinel'an bütün şiddetiyle devam eylemekte olduğu, milletin bu haksız istilâya, bu vahşi hunhar Yunanlılara karşı meşru' olarak başladığı mücadeleye devamının pek tabiî ve insanî olduğu ve bu halin temâdisi halinde milletimizin vesait-i muhtelifeye müracaate mecbur kalacağı ve bunun ise selâmet-i cihan için tehlikeli olacağı ve bundan terettübedecek mes'uliyetin doğrudan-doğruya işgali takarrür ~~...'eden~~ ve tertip eyliyenlere râci' bulunacağı, Anadoluda ikinci bir Makedonya ihdasına aslaa müsaade etmiyeceğimizi binaenaleyh bu haksızlığın birânevvel tashihi ile işgalin ~~Türkiyenin~~ heman ref'i gibi esasatın münderiç olması şayan-ı tavsiye görülmektedir. Heyet-i Temsiliye Namına *Mustafa Kemal*

M. KEMAL

XX nci Kor. Kumandan Vekili

XX nci Kor. yazıldı 7/Minh

Memduh

H 7/Minh

Not: 1 ilâ 10 No.lar; 410 No.lı vesikadaki adreslerdir. —E.U. Harb Tarihi Dairesi—

۲۶/۱/۷ انت

[illegible]

[illegible]

۲۶/۱/۵ تاریخلی تعمیم زیلدی.

اذ بدك یونانستانه الحاق تعجیل مقصدی احضاراتی برینلحق
الطرفنه تأمین آلمشدر. و اوراق حمایتنه [illegible]
وردستقلال [illegible] قوای
حوطه‌ی منظم مستقبلده [illegible] حمایه‌سنه کی [illegible]
بیرخدالره
ملتی توقف حالته کچمیسندن حفظ ایلمشدی. بیرخدالره
کوره بالعموم حمایات دکزیه و حافظه نشر نه‌یلیان
اشبو اکثریاتی
اول استلاف داوتی مملکتنه
ایسه
دستوانچه سیاستنه مراجعت نائه تورکلرده
یه دستوانچه
یا کاه استقلال الک ولایتنه
یه دستونامه
و مسلمانلر سکونه اکثریت حکم منظم
اساسات مکمل
اساسات نائبه‌یه‌نه‌ی اتباعی
اتباعی میلیت
یونانلی اشقالنه
رولتری نائبه‌یه میلیه
[illegible]
[illegible] اعتراف [illegible]

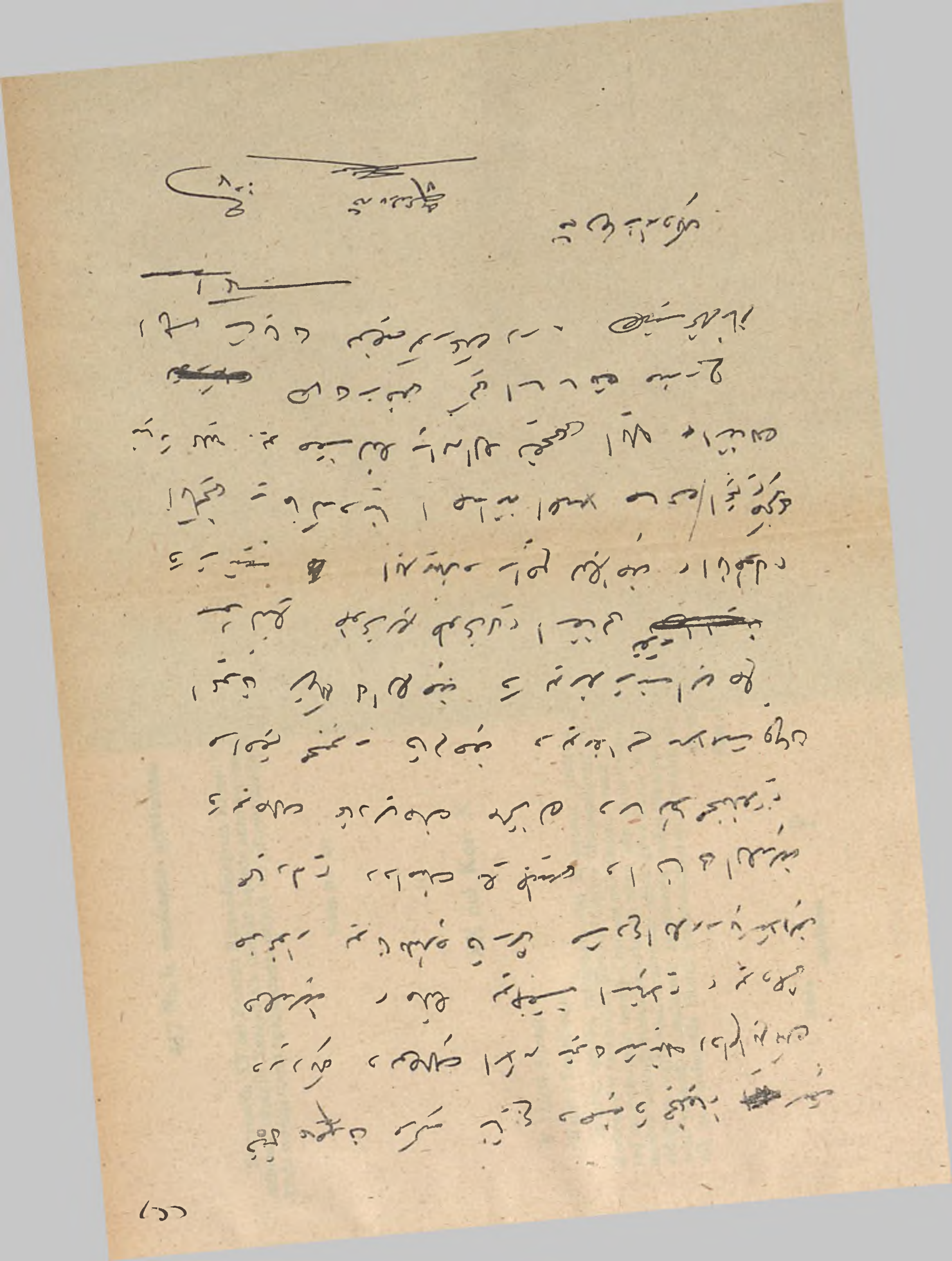

417 No. lı vesikanın açıklaması

Erzurum'da XV nci Kolordu Kumandanlığının Heyet-i Temsiliye Riyaseti tarafından İzmir'in Yunaistan'a iltihakı halinde alınması emredilen tedbirler hakkında verdiği emrin açıklanmasını istiyen bir şifreye dairdir.

Vesika No.: 417

Erzurum
8/1/36

XX nci Kor. K.

C 7/1/36 Şifreye:

Heyet-i Temsiliyeye:

İzmir'in işgalini, yapılmakta olan istihzaratı protesto etmek üzere Heyet-i Merkeziyeler tarafından Düvel-i İtilâfiye Mümessillerine yazılması bildirilen mevad arasında halin temadisi halinde milletimizin vesait-i muhtelifeye müracaate mecbur kalacağı bunun ise selâmet-i cihan için tehlikeli olacağı kaydinden mürad ne olduğu ve negibi vesaite müracaat edileceği ve bunun selâmet-i cihan için nasıl bir te'sir yapacağı anlaşılamadı. Bu hususta izahat i'tâ olunmasını ve bu suretle yapılacak işe evvelemirde bilerek başlamaklığımızın te'minini rica eylerim.

XV nci Kor. K.

Kâzım Karabekir

Zühdü
10/11Minh

?

Vesika No: 417

ارضروم

قۇ : ص

٨/١/٢٦

ج. ٧/١/٢٦ شیفره‌یه :

هیئت تمثیلیه :

ازمیر استقالتی ، یاپیلمقده اولان اشخاصاتی پروتستو ایچون وزره
هیئت مرکزیه طرفنده دول ائتلافیه بحملاتنه یاپیلجی
بیلدیریلمه‌سی موادارسنده حاکمک تمادی حالتنه متحزن وسائط مخلفه
مراجعت مجبور قاله‌جغی بوندن ایسه سلامت جهانه انجوه تهلکه‌لی
اولاجغی تبشیره مراده الیقین وتلگی وسائط مراجعت ایدیلمکده بولنه‌جق
سلامت جهانه انجوله نص بر تأثیر یاپه‌جغی اکلاشیلمشدر . بو خصوصک
ایضاحات اعطاسنی وبو صورتله یاپیلمه‌جغه ایشه اول امره
بیلدرک باشلاقلرک تأمینی رجا ایدرم .

قۇ : ص

کاظم خوجه‌بک

١٠ ص
١١

418 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Riyaseti tarafından Antep'teki Fransız Kuvvetleri Kumandanı General Querette'in beyannamesi üzerine Harbiye Nezareti nezdinde yapılan bir istizahı göstermektedir.

Vesika No : 418

ŞİFRE **Ankara 9/1/36**

Harbiye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerine

1 — Ceneral Keret Antep'den 13 Kânunuevvel 1919 tarihi ile neşreylediği beyannamede .....

Fransa Cumhuriyetinin Suriye ve Kilikya Fevkalâde Komiseri, Şark Orduları Başkumandanı emriyle Urfa, Maraş, Antep Sancaklarındaki Fransız kıtaatının emir ve kumandasını deruhde eylediğini, Zat-i Şahane ile bil'itilâf Fransa hükûmetinin bugün Suriye ve Kilikya ve arazii şarkıye üzerine icraat-ı vesayetkâranesini teşmil eylediğini, bütün ahalinin kuvvet ve kudreti galibiyetiyle teeyyüdeden Fransa silâhlarının taht-ı himayesinde bulunduğunu, namuslu olanların Fransa tarafına iltihak eylemelerini üç Sancak ahalisine neşr ve tâmim eylemiştir.

2 — Zat-i Şahane ile itilâf, hududu gayrimuayyen arazii şarkıye ~~tabiri, vesa~~ vesayetkârane kuyûd ve ta'biratı hükûmet-i seniyyenin bu bapta şiddet ve azimle hareketini âmir bulunmaktadır. Bu baptal i Heyetimizin tenvir edilmesini ve neticei icraattan malûmat itası istirham eyleriz.

Heyet-i Temsiliye Namına
Mustafa Kemal

M. Kemal

Kapadın 9/Minh Riza

Vesika No: 418

اشت ۲۹/۱/۲۲

حیدرناظری جنابلرینه

۱- جنرال گورو غیابندن ۱۲ کانون اول ۱۹۱۹ تاریخلی تلغرافی

یبانامه ده

زاده جمهوریتی

سوریه و کلکیا خودمختار قیصری، شرق اداری بلکه فوق العاده

اولمالی: ادرنه، وسمه، غیاب بخاقدن کی زاده قطعاً نظر اوزره

حق تنازل ویرمه ایله دکل، ذات شاهانه ایله بالائتلاف

زاده حکومتنک بوکون سوریه و کلکیا واراضی شرقیه اوزرینه

اجراآت وصایتکارانه سی تشبث ایله دکل، شوکی اهالینک

قوت و قدرتی غالبیله تأیدایدیه زاده سلاحدارلرنک تحت

حمایتنه بولندقلری، تاسیس اولنان زاده طرفدار حکومت

ایله حدی ادعا اهالینک نشر و تعمیم ایله حقلری

زات شاهانه ایله ائتلاف، حدودی غیرمعین اراضیده

۲- اجراآت وصایتکارانه قیودی

تعیینات حکومت نه دیمکدر شدت و غلظت حکمی

بویله هیچ شوبه

امر بیورلمقدر

ایدلمسی و نیه اجراآتی مطلوبات اهالیسنی اشعار ایلمه

هنوز تحقیق نابدر.

419 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet:-i Temsiliye Riyaseti tarafından Adana Valiliğine Sıvas Kongresi nizamname ve beyannameleriyle bu vesikayı teşkil eden talimatın ulaştırılması hakkında XII nci Kolordu Kumandanlığına verdiği şifreli emre aittir.

Vesika No.: 419

ŞİFRE **Ankara 10/1/36**

Konya'da XX nci Kor. Fahrettin Beyefendiye

Adana Valisi Celâl Beyin Sıvas Konresinin Adana hakkındaki karar-ı kat'isini bilmediğinden bu bapta kendisine talimat-ı kat'iyye itasını rica eylediği istihbar edildi. ~~Emîn~~ Berveçhiati talimatın emîn vasıta ile mîrimumaileyhe isâline delâletinizi ~~istirham ederiz~~ ve Sıvas Kongresi nizamname ve beyannamelerinden de mikdar-ı kâfi göndermenizi istırham eyleriz.

"Kilikya havalisi işgali mütareke ahkâmına mugayir ve tamamen muvakkat bir mahiyettedir. Fransızlar ~~sulh akdine~~ menafii iktisadiyelerini temin etmek şartiyle tahliye etmeğe amade~~dirler.~~ olduklarını îma etmişlerdir. Ermenilere Müslümanlar aleyhinde zulüm yaptırmıyacaklarını ve kendileri tarafından da hukuk-u hükûmet ve haysiyet-i milliyemize tecavüz edilmiyeceğine söz vermişlerdir. Müdafaai Hukuk Cemiyeti teşkilâtının alenen devam ve teşmiline muvafakat eylemişlerdir.

~~Yalnız kendileri tarafından veya Ermeniler cihetinden sebebiyet verilmedikçe müsellâh tecavüzattan sarfınazar etmemizi rica eylemiştir. eylediklerinden biz de bunu karşı müsellâh tecavüzatı men'e çalıyacağımızı va'deyledik.~~

Mubusan intihabı için Paris sulh konferansının memalik-i meşgulede intihabatın adem-i icrasına dair verdiği karara riayetkâr olmak istiyorlar. Teşkilât-ı Milliye yâni birleşmiş olan Müslümanlar, başlarında hükûmet memurları olduğu halde teşebbüsat-ı müessirede bulunmakta devam ederlerse intihabata da müsaade edecekleri memul-ü kavîdir. Hükûmet-i Seniyye ayrıca teşebbüsat-ı siyasiyede bulunuyor.

Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti
Heyet-i Temsiliyesi Namına

Mustafa Kemal

XX nci Kor. Kumandan Vekili
Mahmut

M. KEMAL

Kapadım 11/Minh

انقره ۱۰ / ۷ / ۲۶

خونیه ده ته محمد یه بوانته

اطه والیسی جلال بک / سوای قونغه نواطه مقفه کی دار خطبه سنی دیکه
بو بابت کندیسنه نیات قطعه اعمه زره ایله دیکه آتیا -
ایدلدی . بو جهاتی بقیاتی امیه واسطه ایله دیوانه
وسعیله قونغه ی رفع مناسه دیبانه رانندنه
ارصیاز رلانکزی
مقدماتی کوبنده کلدی استعمال ایدیز -
کلکیا حوالیسی استقبالی مناسبه اطاعه مقابله و
تماما موفقیتیه ما هیتده دیز . فازلر
مانع احتفاد دیرلری تامیه اتیه شطه تخلیه ایتمک
اماده دیر . ارمیده / سلاندیمیز طلم باسیه مه یه مقیدیز
و کندیلری طانتدیز جقوه حکومت کوجیک جیلمز ه
نیاز ایدیلیه جکی سوز ویرمشدیز . مداخله صورتنه
حرب تشکیلاتنه عنتر دوام و تشبثه موافقت ایله صاردیز
(۲)
بلکه کندیلری حاضر دیا ارمیلر حقنه بیشنه دیلیه رکی
صلح بیاورنامه حرف نظر ایتمه ضرری یوقدر
ایله بیلکدیز زیرا صلح بیاورنامه مسئله جلسه ضروری
دعوا ایدیلور .
مسیو تانی انی یا بیوتی بایه صلح قونفرانسه مملکت
شخصیه ده انی یانه قدم اجانه رازی دیرلر
تشکیلات
زانه ری تیطه اطمینان ایدیلر .
بیلیز بیلشمه اولاد اسلامانه ، بیلیز
ید لیز بیلشمه اولاد اسلامانه تشبثات حکومت ده
حکومت فاموری اهدیف ملک
بولنمق دوام ایدیر انی یا تیره صلح
ایسه حقدی فاقرق قویسه . حکومت سنه
بولنور .
ایدوجه تشبثات مهلکه ۸ بولنور .
ایلمدی دردم ایله سلاندیمیز حقنده حقیقه تمدنانه
حسیات بلکه
نه قیمتنه اردیکه

420 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Riyaseti III ncü Kolordudan Adana, Maraş, ve Antep bölgelerinde bulunan Fransız kuvvetlerinin cins ve sayısiyle konuşlarının bildirilmesini istemektedir.

Vesika No.: 420

ŞİFRE

Ankara
11/2/36

Sıvas'da III ncü Kor. K. Salâhattin Beyefendiye

Adana, Maraş, Urfa, Antep havalisinde mevcut Fransız kuvvetlerinin cins ve mikdariyle vaz'ülceyşleri hakkında Kolorduda mevcut en son malûmatın iş'arı rica olunur. Heyet-i Temsiliye Namına *Mustafa Kemal*

H

XX nci Kor. K.

M. KEMAL

Kapadım 11/Minh

RİZA

شیفره

آنقره
١١ / ٢ / ٣٦

بواسطه قومندان صلاح الدین بك افندی

آلمانیا . رسمه . اوغلو . جنابه حوالیسنده موجود
دائر قونولوك حبس و تعذیبه دائر الجیشدن حقنده
خول اردوده موجود اولان مولك سلطانك اشعاری چاپلوه .
طبع تیدنان مصطفی کمال

قومندان

[illegible]

421 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Riyaseti tarafından III ve XIII ncü Kolordu Kumandanlarına Millî Harekâtın Adana bölgesine teşmili halinde bu bölgedeki Ermenilere yapılacak muamele hakkında verdiği direktiflerine aittir.

Vesika No : 421

Şifre

Ankara 11/1/36

Sıvas'da III ncü Kor. Salâhattin Beyefendiye
Diyarıbekir'de Cevdet Beyefendiye
Everek'de Ahziasker Muamelât Müfettişi Kemal Beye

Adana Valisi Celâl Beyden ~~aldığım mahrem tahriratta~~ suret-i hafiye ve mahremanede alınan tahriratta Maraş ve havalisindeki Harekât-ı Milliyenin ~~ahval-i siyasiye~~ Adana havalisine de teşmili ~~lüzumu takdirinde~~ icap eylediği takdirde Kilikya havalisindeki Ermenilere karşı birgûna tecavüzatta bulunulmaması ve bilhassa kendilerinin Kuvayi Milliyece te'min edilmesi elzem olup aksi halde bizim ile tevhid-i mesaiye mütemayil olan Ermenilerin tamamiyle Fransız tarafını iltizam etmelerine sebebiyet vereceği ve bu keyfiyetin son derece mahrem tutulması iş'ar kılınmaktadır. Heyet-i Temsiliye Namına *Mustafa Kemal*

XX nci Kor. Kumandan Vekili
Mahmut

M. KEMAL

H 11/Minh

ابف ۱۱ ۷ ۷

سواسیه ۲۵ صلاح الدین ایوبی

دیاربکر ۱۲ صورت حوالی

ادوزه‌لی ده اخذ حد مصلحت
مفتی کمان بلا

اطه والیی صیاد بکر [redacted]
صورت حاجه و محمانه ده آلمان تحریراتی
وعده و حوالینی کی حاتات میدنک
[redacted] اطه حوالینی ده تحمیل
ایجاب الله دکر
کلکیا حوالینی کی ارمنده
لقدیم
قاشی رکونا تی وذات برسنی دیانی
لندیدنظر نوای بلاج نامیه ایسی ازم
اطه عکی ملک ایم الله توحید
سعی بر منی اولاسه ارمنلرک نمیلم
وانز طفی اتزام اتمه‌ری نیب

(۲)

دیہ وجہ کہ نبو کفیا حصول رجحان

ا طوئیں اشیاء تلفظ رب

ھے نمبر نا ز

قہ فرغ نا ردیکہ

محمد ر

۱۴

422 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Riyaseti tarafından Fransızların Maraş bölgesinde yaptıkları mezalime dair Harbiye Nezaretine verdiği raporu göstermektedir.

Vesika No.: 422

ŞİFRE
Müstaceldir

Ankara 11/1/36

Harbiye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerine

Badehu Hakkı Behiç Beye
gösterilecek

PROPAGANDA

Maraş Müdafaai Hukuk Heyet-i Merkeziyesinden vârid olan raporlarda; Fransızların Maraş - İslahiye yolu üzerindeki Şerefoğlu, Gölpınar, İloğlu, Ceceli, Sarılar, Şekerobası köylerini topla bombardıman ederek ihrak eyldikleri, İloğlu köyünü üçyüz mevcutlu bir müfreze ile basarak yağma ve fecayi' ve şenaate başladıkları, Maraş'ta yerli Ermenilerden sekiz yüz mevcutlu bir kıtanın kışlada ~~talimler~~ ihzar edildiği bütün Ermeni gençlerinin teslihine başlandığı müteferrik Ermeni hanelerinin boşaltılarak tekmil Ermenilerin kilisede toplandığı, Çukuroba mahallesindeki Camiişerif içine bomba atmak üzere saklanmış olan üç Ermeni derdest edildiği, bu esnada oradan geçen üç Fransız süvari neferinin ezan-ı Muhammedî okuyan müezzine iki el silâh attığı, Bababurnu'nda ~~iki gündür müsademe devam eylediği~~ Fransızların sekiz yüz kadar kuvvetleriyle ahaliyi feci' surette katletmekte oldukları bildirilmektedir. Ermenileri geri çekerek İslâmlar aleyhindeki mezalime nihayet vereceklerini söyliyen Fransızların ~~şimdi kendilerini~~ de bu defa müştereken İslâm halkı katliâm eyledikleri sonderece şayanıdikkattir. Bu hal böyle devam eylediği takdirde ~~harekât~~ Kuvayi Milliyenin şedit ve kat'î müdâhalesi zaruri olacak, tevessüünden hâsıl olacak mes'uliyet tamaman Fransızlara ait kalacaktır. Hükûmet-i Seniyyenin de kat'î ve şedit bir surette harekât-ı vakıayı protesto eylemesi ve Urfa, Maraş, Anteb'in tahliyesini talep eylemesi lâzımdır. Heyet-i Temsiliye Namına *Mustafa Kemal.*

M. KEMAL

Kapadım 11/Minh

Bedri

Vesika No: 422

[illegible]

[illegible]

[illegible]

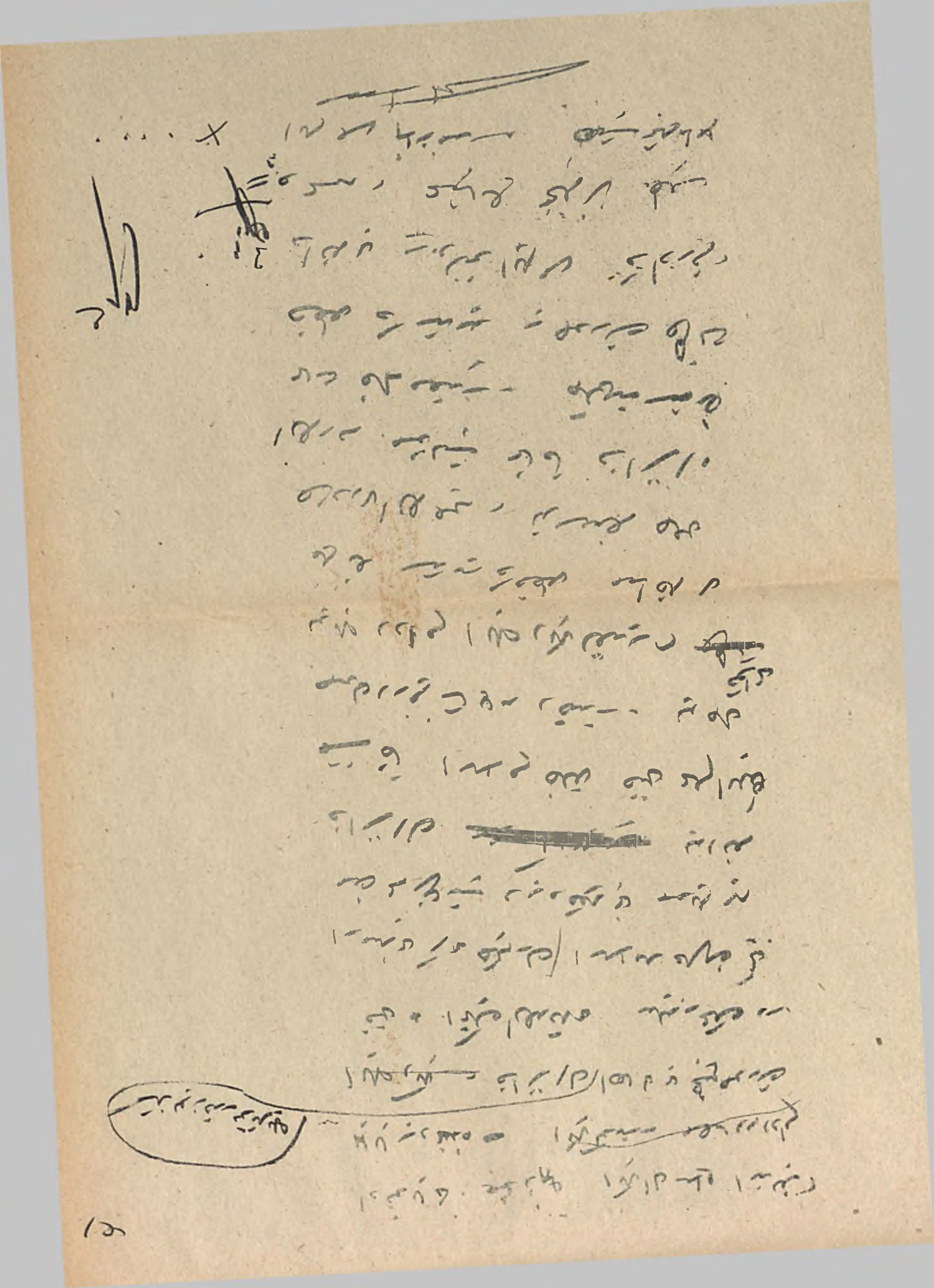

423 No. lı vesikanın açıklaması

Heyet-i Temsiliye Riyaseti tarafından Adana Valiliğine verilen talimatı göstermektedir.

Vesika No.: 423

ŞİFRE

Ankara 11/1/36

Konya'da XII nci Kor. Fahrettin Beyefendiye

Mahrem ve hususî vasıta ile Adana Valisi Celâl Beyefendiye berveçhiati cevabın isali müsterhamdır..

8/1/36 tarihli tahriratları cevabıdır.

~~Burada~~ Tecaviizatta bulunulmaması hakkında icabedenlere talimat-ı muktaziye i'tâ edildi. Teşkilât-ı Milliyemizin Adana havalisinde teşmil ve tevessüüne ihtimam buyurmaları hamiyyet-i müsellimelerinden intizar olunur. Fransızlar ~~evvelce kendileri vesair~~ kendileri veya Ermeniler tarafından sebebiyet verilmedikçe tarafımızdan tecaviizat-ı müsellehada bulunulmamasını evvelce istid'a eylediklerinden muvafakat edilmiş ve ozaman talimat-ı lâzime de verilmişti. Buna mukabil muvakkaten taht-ı işgallerinde bulunan Kilikya havalisinde de Teşkilât-ı Milliyemizin serbestçe taazzuv ve teşmiline mümanaat etmiyecekleri kendi taraflarından taahhüt edilmişti. Buna nazaran memurîn-i Osmaniyenin müdahale ve muaveneti mümkündür. Arzıhürmet ve tazimat eyleriz. Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi Namına *Mustafa Kemal.*

XX nci Kor. K. Vekili
Mahmut

H/11Minh

M. KEMAL

Vesika No: 423

26/11/1

قومیه دوقه فخر کریم جوابی

محرم وصف واسطه‌ایله اطرافلیسی جلال جوابی
بر جواب جواب اعمال شرحه ..

8/11/26 تاریخلی جواب .
بیان اتمه بولنان مقتضیات معتقد اولمق
ایچون ایسه نظامات مقتضیه اولمق
ایچون، تشکیلات ملیه‌نک اطرافلیسنه
تشبث و تفهیم اهتمام سوریلدی حمیت
ملیه‌نک اشتعال اولنور. فانسر اولمق
کندیلری دیا ارمنیلر تعدی
ایتمیت دیه‌رکه طاغزده بیاوزان ملیه‌نک
بولنان مزاحم استعمالاتی اکمال مرافعت
ایچون ایسه بیاوزان نظامات لازمه ویرلمشدر . بو نظامات
مدققه تحت استقلال بولنان کلبا طرالیسنده تشکیلات
ملیه‌نک سرعتله تنظیم و تشکیلی مرامنه اتریلمه

لكن ما قدمه لنا هو ايضاً - لحظاً
ما سوى بخاتمة مساعدة ومساندة
وصحة و
كلمة -
لحظات ابدية . انا طول وردم اليه
مساعدة حضور حضرة حضرة نمدسانا
نسعد تكلم

فتح ناروكا

محمد

424 No. lı vesikanın açıklaması

XV nci Kolordu Kumandanlığının 417 sayılı vesikayı teşkil eden şifreli istizahına Heyet-i Temsiliye Riyaseti farafından verilen karşılığı göstermektedir.

Vesika No.: 424

ŞİFRE

ZATE MAHSUS

Ankara 11/1/36

Erzurumda XV nci Kor. Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine

Vesait-i muhtelife kaydinin hertürlü tefsirata müsait olması ve bunun Avrupalıların en korktuğu katliâm, Balşeviklerle ittihad gibi meaniyi mutazammın olması cihetle bera-yi tahvif öyle bir kaydin protestoda bulunması Derseadet İzmir Müdafaai Hukuk Heyet-i Merkeziyesinin teklifi üzerine muvafık görülmüş ve tamim kılınmıştır Efendim. Heyet-i Temsiliye Namına *Mustafa Kemal.*

XX nci Kor. K. Vekili
Mahmut

H 7/Minh

M. KEMAL

Vesika No: 424

اثنه ۳۶/۷/۱۱

زاتی محافظ

ارزوم قه حاظم نه تدبیر
صدر بنه

دب نظامنامه خیلی صدر لو تقسیمات ساحه
اساس دیرلنه اوردیالیدن اوتو خدمت
قتل عام، باشر دکیدلم اتحاد کی معاونیه
مستند اساس جوره یاره تعریف اولنیلا یرخیدلی
پرولتور، یولنجی دیسیارت ایزه مداخله
مغده حیث مرکزینه تکلیف اوزره
سوق کوریسه دیلنجم قلمنه ناخلم. هیئت
شه نامه

قه نرع شابه دکل
محمود